

Gierik 86, maart 2005

Sekou Sundiata

(vertaling: Hannie Rouweler)

FILOSOFIE VAN DE KOELBLOEDIGEN

Sinds water zwem ik al,
leerde als liederen te zingen.
Het oudste dat ik ken gaat als volgt:
Sommige mensen kwamen uit bomen,
ik herinner me dat ik uit de onderstroom kwam: de oceaan
van zeeën: de elektriciteit de explosies
miljoenen van ons werden verpletterd door de golven,
dan weggeblazen in het geheugen.
Je kunt ons nog steeds in een deel van een maatslag horen
of in de muziek van een schram gemaakt.
De eerste woorden hebben nog steeds wortels,
als een James Brown lettergreep.
Het ene moment was het een enkele cel en het volgende een harde slag.
Snelheid was wat wij nodig hadden.

Ik herinner me zout en lucht, waterig slijm en modder,
rechtop en duim omhoog, vuur en ijzer.
En het belangrijkste: de poëzie die we toen hadden.
Het waren open gedichten, later Afrika genoemd.
Ik herinner me dat het leven bij een vrouw begon.
Gamete was ik toen ik het wist, zygote was ik
toen ik het me herinnerde.
De aarde was toen negatieve ruimte, een doek
van huwelijksgod naar voorhuid en drumhuid uitgerekt.
En slaap vertelde ons in die dagen
om wakker te blijven: duisternis begint
duisternis eindigt.
Wie ooit zei dat er licht aan het einde was
leefde nooit tot het einde, hoefde nooit vooruit te rennen
om te kijken wat het zal worden: schoot
naar graf naar schoot.
Whoso kwowso, ik bedoel dat ik
Boeddha en Krishna op de trein heb gezien.
En je zou riviergoden, profeten niet kennen
of de wende van de eeuw
als je de laatste mode niet kende
zoals spreuken op T-shirts:
De beste dingen in het leven zijn tolvrij
Ik hou niet van vragen, ook niet van antwoorden, ik wil alleen dansen
ik hoef niet te rijden, ik word al gereden
Wat je krijgt is waar je van houdt
Goede dingen gaan naar diegenen die wachten, betere dingen gaan naar wie dat niet doen

*Sommige mensen kijken naar beneden en vinden geld, sommigen kijken naar beneden en verliezen hun ziel?
Shit gebeurt en het drijft.*

Ik herinner me de eerste schepen
die als schaduwen aan de horizon verschenen.
En we renden naar buiten om ze te begroeten met onze zoete palmwijn en guaguanco
en dachten dat hun boeken en harmonieeler ons iets konden bijbrengen
over liefde en schoonheid.
Maar het was meer dan dan een idee
temidden van die koude Atlantische Oceaan: kots
haaien baby'd met navelstrengen om hun nek
het aardeloos ritme van water dat heen en terug spoelt.
Ik was getuige van de geboorte van rock 'n' roll.
Mijn moeder heette Lucy, haar echte naam Lucille.
Zonder blues gaan wij ten onder.

(ex: ALOUD, Voices from the Nuyorican Poets Café, 1994)

Eric Rosseel

MATONGE

O die natte nachten
dat ik over de voetpaden scheerde
met gebleekte laarzen

Petronilla de Oegandese
plant haar boezem op de toog
heeft Frans geleerd in twee dagen
haar oren vol van de schaltaal
van de verzopen oud-koloniaal
die zwoegt met zijn ogen
zijn handen vrijwaart

de eendagshoeren kruisen
vanaf de zijkant de benen
scherpen hun kans in blauwe jeans
met brede witte riemen
en opzichtige horloges
gedoofde blik
in een uitgesmeerde geest

de rook van tilapia's
en geroosterde rupsen
smoezelt over tafels
verhit het schuinste Lingala
dat de muren verbloemt

ik kijk en drink
wiegel mijn zorgen
in okselgeur
en gebakken kippenvleugeltjes

DE TOEKOMST VOORBIJ

taal is opgeklimmen tot algebra
in het achterland misgrijpen boddhisatva's
zich aan voortijdige hersenbloedingen
verwarren het ene met het vele

verbrijzelde geesten oefenen in het park
ze zijn versplinterd geboren
in veelvuldigheid
levenslust rijst tot aan hun borst

de wereld licht opwaarts
nieuwe horizonten doemen in het oosten
water dat stroomt in rivieren
van afgestorven hoop

zij, zij kijkt door sterrenkijkers
naar verdwaald uitspansel
nachtelijk
ik zwijg levenslang

Bert Lema

DE ERFZONDE

het moet heel simpel zijn
een boom is goed
een appel ook
maar een verhaal is te moeilijk

zonder verband
wordt één en ander geschapen
alleen later wanneer je wakker bent
denk je dat iets
iets anders zegt

laat ons de boom hernemen
zijn staan is goed je kan
de appel eten

natuurlijk weet je feiten
je kan alleen maar hopen
heel simpel moet het zijn

MET VOETEN DIE STROMEN

een huis ontviel
het werd een leven te kwaad;
een onthutsende dierenriem
elke morgen bij het ontbijt

ik kon niet meer de dagen
aparte kamers geven
elk moment vloeide muurloos

ik dacht ik moet
zoals een boer zijn koeien
binnen een omheinde weide drijft
maar dreef af met voeten die stroomden

al wat mij ontviel was ik
aan de oever die mij achterliet
bleef ik wonen

AAN HET MEER

wind maakt wat uit
het water en de boten ook
en een man die meer zoekt

er is een vrouw die meer is
dan de pracht van haar opgetrokken been
toch wil ze houden van de man
die god zegt en niets
een smekend hoopje aan haar voeten

en wolk maakt wat uit
en een werveling van vliegers
maar wie een ziel zoekt
komt altijd te laat

LIEFDE

mijn verdwijnen kluistert mij;

ik kan niet laten varen
het woord dat in mij is gevaren
ik ben de ziekte die ik koester

al mijn spreken roept zwijgen
en leven verdwijnen
tussen naderende wanden heb ik je lief

alleen voor jou blijf ik nog even
geloven in keuze

Karel Wasch

MYSTERIE

Er is iets wel en niet gebeurd
de plaats, absurd genoeg, is mij
ontschoten, ik sla
de zwarte engel van zijn sokkel
verbrijzel zijn gegoten lach.

Het huis, de tuin, ze leven
bij de dag, maar zonder woord;
de bloesem zal haar zaad
verstrooien.

Er is iets nooit gezien
het valt nu zwaar dat te erkennen
nog staar ik blind de beelden na
maar mistig is mijn uitzicht
voor een beslagen raam.

Een naam, de klank, zij klinken
uit de verte, maar zonder een
gestalte die hen kent. Een schim
lost op voordat het licht
haar raakt.

ZWERVER

Hij zit soms, want dat zie ik
uit mijn raam, op oude rails
tot roest vergaan, te wachten
op een trein, het fluitsignaal, dat
wie weet, al hoe lang
vervluchtigd is in damp en stoom.

Dan, tergend traag raapt hij
een plastic zak op; zijn bestaan
gevangen in een droom
waaruit een denderende dood
hem uitweg biedt.